

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

1. บทสรุป

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม เศรษฐกิจภาคการเกษตรจึงมีความสำคัญต่อประเทศ ทั้งสินค้าเกษตรเป็นสินค้าที่มีความจำเป็นในการดำรงชีวิต จึงมีความต้องการของผู้บริโภคทั้งตลาดภายในประเทศ และต่างประเทศ เมื่อความต้องการของการบริโภคมีมาก เกษตรกรก็ต้องการที่จะผลิตสินค้าเกษตรให้ได้ในปริมาณที่มากตามความต้องการ จึงใช้สารเคมีทางการเกษตรที่เป็นอันตราย โดยเฉพาะสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยเป็นวิธีที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ เมื่อเทียบกับการใช้แรงงานคน และสามารถใช้กับศัตรูพืชได้อย่างกว้างขวาง ทำให้เกิดปัญหาผลกระทบต่อตามมา โดยเฉพาะกับผู้บริโภค หากบริโภคผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรที่มีสารพิษตกค้าง จะทำให้เกิดการสะสมของสารพิษทั้งแบบเฉียบพลัน และแบบเรื้อรังในอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เมื่อมีปริมาณมากพอก็จะทำให้เกิดอาการเจ็บป่วย หรือในที่สุดอาจถึงอันตรายแก่ชีวิตได้ ปัจจุบันกระทรวงเกษตรหันมาสนับสนุนให้เกษตรกรลดการใช้ปุ๋ยเคมี ซึ่งมีราคาสูง มีผลเสียต่อดินในระยะยาว แต่รัฐไม่ได้ทำอย่างจริงจังเพราะยังมีพ่อค้าที่ต้องการผลประโยชน์ในทางธุรกิจ และแม้ว่าหน่วยงานของรัฐหลายฝ่ายจะเข้าไปตรวจสอบผลผลิตทางการเกษตรตามตลาดต่าง ๆ ทั้งการส่งเสริมให้ผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย ก็เป็นเพียงนโยบายซึ่งไม่สามารถกระทำได้ทุกพื้นที่ทั่วประเทศหรือแม้แต่มาตรการหรือโครงการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมากมาย เช่น มาตรการตรวจผักปนเปื้อนสารพิษ ณ ตลาดขายส่งในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นต้น ก็เป็นความพยายามของรัฐหรือทางเลือกให้เกษตรกร เพื่อให้ประชาชนผู้บริโภคได้บริโภคสินค้าเกษตรปลอดจากสารพิษ ซึ่งก็ไม่ได้ผลเท่าที่ควร หรือบางโครงการอยู่ในวงจำกัดไม่แพร่หลาย หรือไม่ได้รับความร่วมมือจากเกษตรกร

เมื่อพิจารณาด้านกฎหมายที่มีอยู่ในการที่จะพัฒนาสินค้าเกษตรให้ปลอดภัยจากสารพิษ ก็มีอยู่หลายฉบับด้วยกัน ทั้งเกี่ยวข้องโดยตรง และโดยอ้อม เช่น พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. 2503 พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 และล่าสุดคือ พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 เป็นต้น

พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 มีหลักการสำคัญอยู่ที่การคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภคทั้งภายในประเทศ และในต่างประเทศ เพื่อให้ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นในคุณภาพ และมาตรฐานของสินค้าไทย การกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรจะทำให้สินค้าไทยมีศักยภาพในการแข่งขันมากยิ่งขึ้น

ซึ่งในการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรตามพระราชบัญญัตินี้มีทั้งมาตรฐานบังคับ และมาตรฐานสมัครใจ ทั้งนี้เพื่อให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรสามารถกำหนดมาตรฐานบังคับสำหรับสินค้าเกษตรบางชนิดได้ หากเห็นว่ามาตรฐานบังคับนั้นจะเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยแก่ผู้บริโภคสินค้าเกษตร นอกจากนั้น พระราชบัญญัตินี้ยังส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีการกำหนดมาตรฐานสมัครใจ เพื่อให้กระบวนการผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล และสอดคล้องกับพันธกรณีที่ไทยมีต่อองค์การการค้าโลกอีกด้วย

กฎหมายฉบับนี้จึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการผลิต การจำหน่าย และการบริโภคสินค้าเกษตรของไทย อันจะเป็นแนวโน้มใหม่ของการผลิตสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัย และได้มาตรฐาน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการนำไปสู่การผลิตสินค้าเกษตรแบบไม่ใช้สารเคมีเลยหรือเกษตรอินทรีย์ ซึ่งจากการศึกษาพบว่ากฎหมายฉบับดังกล่าวนี้ยังมีความบกพร่องอยู่บางประการ คือ

1.1 ปัญหาเกี่ยวกับคำจำกัดความของคำว่าผู้ผลิต

การบัญญัติคำจำกัดความของคำว่าผู้ผลิต ตามมาตรา 3 ให้ความหมายคำว่า ผู้ซึ่งทำการกสิกรรม การประมง การปศุสัตว์ หรือการป่าไม้เพื่อการค้า ผู้ประกอบการขนส่งสินค้าเกษตร คลังสินค้าเกษตร สะพานปลา ห้องเย็น โรงฆ่าสัตว์ หรือกิจการต่อเนื่องอื่นที่เกี่ยวกับสินค้าเกษตรตามที่คณะกรรมการกำหนด และผู้ซึ่งนำสินค้าเกษตรมาบรรจุหีบ-

ห่อ แปรรูป หรือกระทำด้วยวิธีการใด ๆ ทำให้เกิดปัญหาสินค้าเกษตรบางชนิดที่มีการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรไว้แล้วมีการผลิตสินค้าเกษตรชนิดนั้นโดยเกษตรกรเป็นผู้รับจ้างผลิตตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง ส่งผลให้มีสารพิษตกค้างในสินค้าเกษตร ผู้ว่าจ้างให้ผลิตไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายฉบับนี้ ทั้งในคำจำกัดความยังไม่รวมถึงผู้ที่จำหน่ายสินค้าเกษตรที่นำสารเคมีที่เป็นอันตรายมาใช้กับสินค้าเกษตรนั้นด้วย เช่น นำฟอร์มาลินมาแช่ปลาเค็มก่อนนำออกจำหน่าย เป็นต้น

1.2 ปัญหาเกี่ยวกับการติดฉลากมาตรฐานสินค้าเกษตร

1) ปัญหาเกี่ยวกับการติดฉลากสินค้าเกษตรที่มีการดัดแปลงทางพันธุกรรม ความเป็นพิษของสินค้าเกษตรอาจเกิดขึ้น ได้กับสินค้าที่เกิดจากการดัดแปลงทางพันธุกรรม และยังเป็นที่ถกเถียงกันของนักวิทยาศาสตร์ถึงความปลอดภัยกับมนุษย์ ซึ่งสินค้าเกษตรที่ต้องติดฉลากมาตรฐานสินค้าเกษตรตามมาตรา 54 คือสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ และสินค้าเกษตรตามมาตรฐานทั่วไป ซึ่งประกาศกระทรวงตามมาตรา 3 ประกอบมาตรา 54 ตามมาตรฐานทั่วไปมีการกำหนดไว้เพียงแนวทางปฏิบัติสำหรับการประเมินความปลอดภัยของอาหารที่ได้จากพืชตัดต่อจีเอ็มเอ ไม่ได้มีการกำหนดให้สินค้าเกษตรที่เกิดจากการดัดแปลงทางพันธุกรรมต้องติดฉลากว่าเป็นสินค้าที่เกิดจากการดัดแปลงทางพันธุกรรมหรือ GMOs ทำให้เกิดปัญหาด้านสุขอนามัยและความกังวลสำหรับผู้บริโภค ส่งผลให้ผู้บริโภคต้องบริโภคสินค้าเกษตรที่เกิดจากการดัดแปลงทางพันธุกรรมโดยตนเองมิได้ทราบ อันเป็นสิ่งที่รัฐต้องคุ้มครองผู้บริโภคประการหนึ่งด้วย เพราะสินค้า GMOs อาจเป็นพิษกับผู้บริโภคบางคน ดังนั้นจึงต้องแสดงฉลาก GMOs สำหรับสินค้าที่เกิดจากการดัดแปลงทางพันธุกรรมเพื่อให้ผู้บริโภคได้ทราบ และได้เลือกบริโภค

2) ปัญหาเกี่ยวกับการติดฉลากการระบุแหล่งที่มาของสินค้าเกษตร

ปัญหาเกี่ยวกับการติดฉลากการระบุแหล่งที่มาของสินค้าเกษตรเป็นปัญหาความกังวลเรื่องความปลอดภัยของผู้บริโภค ทั้งฉลากที่กำหนดตามมาตรา 54 และกฎกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เรื่องกำหนดลักษณะของเครื่องหมาย การใช้เครื่องหมาย และการแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานกับสินค้าเกษตร พ.ศ. 2553 นั้น

ยังไม่เป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ เนื่องจากการระบุแหล่งที่มาของสินค้าเกษตรเป็นการระบุถึงชื่อผู้ผลิตโดยกำหนดเป็นตัวเลข ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สินค้านั้นอาจเกิดจากแหล่งผลิตที่มีสารพิษตกค้างอยู่ เมื่อตรวจสอบแล้วพบว่าปริมาณสารพิษตกค้างอยู่ในปริมาณที่มาตรฐานยอมรับได้จึงได้ผ่านมาตรฐานสินค้าเกษตร แต่ก็ยังมีสารพิษตกค้างอยู่ดี ผู้บริโภคไม่อาจทราบสถานที่ผลิตสินค้าเกษตรนี้ได้จากการกำหนดการติดฉลากการระบุแหล่งที่มาของสินค้าเกษตรตามมาตรา 54 ประกอบกฎกระทรวงเรื่องลักษณะของเครื่องหมาย เช่น อาหารทะเลที่ผลิตจากทะเลบริเวณนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ทั้งการกำหนดฉลากมาตรฐานสินค้าเกษตรเป็นตัวเลขอย่างเดียวยังเป็นการไม่สะดวกแก่ผู้บริโภคที่จะตรวจสอบ และติดต่อกับผู้ผลิตสินค้าเกษตร อันจะเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ และกฎกระทรวงยังกำหนดให้เกษตรกรเป็นผู้ผลิตฉลากมาตรฐานสินค้าเกษตรเอง ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับเกษตรกรรายย่อย เนื่องจากเกษตรกรไม่มีทั้งเงินทุน ความรู้ เทคโนโลยี และที่สำคัญที่สุดคือสถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตรหากได้ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว

1.3 ปัญหาการกำหนดค่าปริมาณสูงสุดของสารพิษตกค้าง

การจะพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรให้ปลอดจากสารพิษได้นั้นจะต้องเริ่มจากการทำให้สินค้าเกษตรมีปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (MRLs) ไม่เกินที่รัฐกำหนดเสียก่อน เพราะได้รับการวิจัยแล้วว่าเป็นปริมาณที่ปลอดภัยสำหรับมนุษย์ และสัตว์ การจะทำเช่นนี้ให้รัฐต้องกำหนดให้ปริมาณสูงสุดของสารพิษตกค้าง (MRLs) เป็นมาตรฐานบังคับ ตามมาตรา 3 ประกอบมาตรา 20 เพื่อให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้ส่งออกต้องปฏิบัติตาม แต่รัฐได้ประกาศกำหนดให้ปริมาณสูงสุดของสารพิษตกค้าง (MRLs) เป็นมาตรฐานทั่วไป ตามมาตรา 3 ประกอบมาตรา 31 ทำให้เกิดปัญหาการบังคับใช้เนื่องจากมาตรฐานทั่วไปนั้นผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้ส่งออก จะปฏิบัติตามมาตรฐานนั้นหรือไม่ก็ได้ ส่งผลให้สินค้าเกษตรซึ่งส่วนใหญ่จำหน่ายในตลาดสดมีปริมาณสารเคมีตกค้างเกินกว่าที่รัฐกำหนด ทำให้ผู้บริโภคได้รับอันตรายจากสารเคมีตกค้างเหล่านั้น ซึ่งเมื่อศึกษาค่าปริมาณสูงสุดของสารพิษตกค้าง (MRLs) ของประเทศญี่ปุ่นที่ห้ามสินค้าเกษตรทุกชนิดที่จะส่งเข้าไปขายในญี่ปุ่นมีปริมาณสูงสุดของสารพิษตกค้างเกินกว่าที่

ประเทศญี่ปุ่นกำหนด แต่ประเทศไทยกลับไม่มีข้อกำหนดให้ใช้มาตรฐานนี้กับผู้นำเข้าสินค้าเกษตรให้ต้องปฏิบัติตามปริมาณสูงสุดของสารพิษตกค้างของประเทศไทย ทั้งการกำหนดปริมาณสูงสุดของสารพิษตกค้าง (MRLs) ของประเทศไทยตามมาตรฐานทั่วไป ตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา 3 ประกอบมาตรา 31 ยังมีรายชื่อของสารเคมีจำนวนน้อยเกินไปเมื่อเทียบกับรายชื่อสารเคมีของต่างประเทศ และขององค์การมาตรฐานอาหารระหว่างประเทศ (Codex) ทั้งกฎหมายมาตรา 3 มาตรา 31 และประกาศกระทรวงเรื่อง ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (MRLs) ของประเทศไทยยังขาดการปรับปรุงทุกปี ดังเช่นขององค์การมาตรฐานอาหารระหว่างประเทศ (Codex) เพราะ Codex ได้กำหนดให้มีการปรับปรุงมาตรฐานปริมาณสูงสุดของสารพิษตกค้าง (MRLs) ทุกปี

1.4 ปัญหาการควบคุมตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเกษตรของพนักงานเจ้าหน้าที่

การจะทำให้สินค้าเกษตรปลอดจากสารพิษทั้งระบบได้นั้นจะต้องมีทั้งมาตรการบังคับ และมาตรการจูงใจ เพื่อให้ผู้ผลิตสินค้าเกษตรหันมาผลิตสินค้าที่ปลอดจากสารพิษตกค้าง ซึ่งมาตรการบังคับจะต้องมีประสิทธิภาพซึ่งกฎหมายฉบับนี้ มีกำหนดไว้ในมาตรา 3 มาตรา 5 และมาตรา 43 ที่กำหนดให้เฉพาะข้าราชการในสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตร และอาหารแห่งชาติบางตำแหน่งเท่านั้นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ มีหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเกษตรของทั้งประเทศ เนื่องจากเมื่อได้กำหนดให้ค่าปริมาณสูงสุดของสารพิษตกค้าง (MRLs) เป็นมาตรฐานบังคับแล้วมีผลทำให้เกษตรกรทุกคนต้องนำสินค้าเกษตรของตนมาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบเพื่อรับรองว่าไม่มีสารพิษตกค้างเกินกว่าที่รัฐกำหนด และจะต้องมีการตรวจสอบสินค้าเกษตรที่ผ่านการรับรองอยู่ตลอดเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน ส่งผลให้มีสินค้าเกษตรที่ต้องได้รับการตรวจสอบเป็นจำนวนมาก แต่เจ้าหน้าที่มีเพียงพอทำให้เกิดปัญหาการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ เมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่น ๆ กระทรวงสาธารณสุข หรือกระทรวงยุติธรรม ยังมีการกำหนดให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยกระทำในนามของอาสาสมัคร เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หรือ อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพ เป็นต้น เข้ามาช่วยให้การทำงานของภาครัฐมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ในมาตรา 3 มาตรา 5 มาตรา 43

และมาตราอื่น ๆ ก็ไม่ได้บัญญัติให้มีอาสาสมัครภาคประชาชนเข้ามาร่วมตรวจสอบสินค้าเกษตรที่ได้ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว ทำให้เกิดปัญหาสารพิษตกค้างในสินค้าเกษตรในบางราย บางพื้นที่ที่การตรวจสอบไม่ทั่วถึง เหตุที่ภาคประชาชนสามารถทำได้ก็เนื่องจากปัจจุบันได้มีการผลิตอุปกรณ์ในการตรวจสอบถึงสารพิษตกค้างในสินค้าเกษตรแบบพกพา สามารถตรวจสอบ และรู้ผลได้ภายใน 3 นาที เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วจะทำให้เกิดการตื่นตัวในการผลิตสินค้าเกษตรให้ปลอดจากสารพิษตกค้าง

1.5 ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมของเกษตรกรในการเข้าสู่มาตรฐานสินค้าเกษตร

ในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมของผู้ที่จะเข้าสู่มาตรฐานสินค้าเกษตรในมาตรา 5 กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ออกกฎกระทรวง กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินที่กำหนดไว้ในท้ายพระราชบัญญัติ เช่น ใบอนุญาตตามมาตรา 20 ฉบับละ 10,000 บาท ใบอนุญาตตามมาตรา 33 ฉบับละ 50,000 บาท ซึ่งเป็นอัตราที่สูงมากเมื่อเทียบกับอัตราค่าธรรมเนียมในการขอเครื่องหมายอาหาร และยา (อย.) สำหรับผู้ผลิตที่ไม่ใช่โรงงานอุตสาหกรรม ไม่มีอัตราค่าธรรมเนียม คือขอได้โดยไม่ต้องมีค่าธรรมเนียม ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 5 ซึ่งการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 เช่นนี้เป็นการขัดกับหลักการ และเหตุผลของกฎหมายดังกล่าวที่มุ่งคุ้มครองผู้บริโภค ทำให้สินค้าเกษตรของประเทศไทยมีมาตรฐาน และส่งเสริมให้ผู้ผลิตหันมาผลิตสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัย ทำให้เกิดปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายของเกษตรกรที่มีเพิ่มขึ้นมากทั้งในส่วนของอัตราค่าธรรมเนียม ส่วนของการพัฒนาการผลิตให้มีมาตรฐานตามที่กำหนด และอื่น ๆ อีกมาก ทำให้เกษตรกรไม่สนใจนำสินค้าเกษตรเข้าสู่มาตรฐานสินค้าเกษตร

2. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงการพัฒนาสินค้าเกษตรให้ปลอดจากสารพิษจากกฎหมายหลาย ๆ ฉบับที่มีอยู่ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะครอบคลุมปัญหาสินค้าเกษตรมีสารพิษตกค้างอยู่โดยตรงหรือโดยอ้อมก็ตาม สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวไปได้บางส่วนเท่านั้น การจะทำให้สินค้าเกษตรปลอดจากสารพิษได้นั้น จะต้องมีการพัฒนาเป็นลำดับโดยเริ่มจากทำให้สินค้าเกษตรมีปริมาณสารพิษตกค้างอยู่ในเกณฑ์ที่ปลอดภัยโดยใช้ทั้งมาตรการบังคับ และมาตรการส่งเสริม จากนั้นจึงค่อยนำมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรให้ปลอดจากสารพิษ ซึ่งจากปัญหาดังกล่าวนี้ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ มีความปลอดภัยในการบริโภคสินค้านั้น จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ขึ้น เพื่อต้องการให้สินค้าเกษตรของประเทศไทยมาตรฐานที่ดี เป็นที่ยอมรับของทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ทั้งยังเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคที่จะได้บริโภคสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัยต่อสุขภาพอนามัยต่อผู้ที่บริโภคสินค้านั้น และทั้งยังเป็นการช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจากการศึกษาก็เล็งเห็นถึงแนวทางในการพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรให้ปลอดจากสารพิษตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ได้ ผู้เขียนจึงขอเสนอแนะการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นดังต่อไปนี้

2.1 ปัญหาเกี่ยวกับคำจำกัดความของคำว่าผู้ผลิต

1) ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 มาตรา 3 ว่าในพระราชบัญญัตินี้

ผู้ผลิต หมายความว่า

(1) ผู้ซึ่งทำการกสิกรรม การประมง การปศุสัตว์ หรือการป่าไม้เพื่อการค้า ตามที่คณะกรรมการกำหนด

(2) ผู้ประกอบการขนส่งสินค้าเกษตร คลังสินค้าเกษตร สะพานปลา ห้องเย็น โรงฆ่าสัตว์ หรือกิจการต่อเนื่องอื่นที่เกี่ยวกับสินค้าเกษตรตามที่คณะกรรมการกำหนด

(3) ผู้ซึ่งนำสินค้าเกษตรมาบรรจุหีบห่อ แปรรูป หรือกระทำด้วยวิธีการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

(4) ผู้จำหน่ายสินค้าเกษตรตามที่คณะกรรมการกำหนด

(5) ผู้ซึ่งว่าจ้างตาม (1) (2) (3) หรือ (4) ในกรณีที่เป็นนิติบุคคลให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลด้วย

2) ควรจัดตั้งหน่วยงานหรือแผนกให้ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูล และประกาศรายชื่อของผู้ผลิตทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดา และนิติบุคคลพร้อมทั้งผู้แทนหรือกรรมการบริหารของนิติบุคคลที่ทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อประชาชนโดยอาศัยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร เช่น การประกาศทางเว็บไซต์ หรือติดประกาศในสถานที่ที่สามารถพบเห็นได้โดยสะดวก

2.2 ปัญหาเกี่ยวกับการติดฉลากมาตรฐานสินค้าเกษตร

1) ปัญหาเกี่ยวกับการติดฉลากสินค้าเกษตรที่มีการดัดแปลงทางพันธุกรรม

(1) ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 มาตรา 54 ดังต่อไปนี้

เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสำหรับแสดงกับสินค้าเกษตร มี 3 แบบ ดังต่อไปนี้

ก. เครื่องหมายรับรองมาตรฐานบังคับสำหรับแสดงกับสินค้าเกษตรที่ได้รับใบรับรองตามมาตรฐานบังคับ

ข. เครื่องหมายรับรองมาตรฐานทั่วไปสำหรับแสดงกับสินค้าเกษตรที่ได้รับใบรับรองตามมาตรฐานทั่วไป

ค. เครื่องหมายรับรองมาตรฐาน GMOs สำหรับแสดงกับสินค้าเกษตรที่ได้รับการดัดแปลงทางพันธุกรรมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ลักษณะของเครื่องหมาย การใช้เครื่องหมาย และการแสดงเครื่องหมาย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) ควรกำหนดในกฎกระทรวงว่าสินค้าเกษตรที่ผลิต หรือนำเข้า ต้องติดฉลากสินค้าดัดแปลงทางพันธุกรรม (GMOs) หากมีปริมาณหรือมีส่วนผสมของสินค้าที่มีการดัดแปลงทางพันธุกรรมตั้งแต่ร้อยละ 0.9 ของผลิตภัณฑ์ดังเช่นที่กำหนดไว้ในสหภาพยุโรป

2) ปัญหาเกี่ยวกับการติดฉลากการระบุแหล่งที่มาของสินค้าเกษตร

(1) ควรแก้ไขกฎกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ที่ออกตามความในวรรคสองของมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ดังต่อไปนี้

ข้อ 5 ในการแสดงหรือใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานตาม ข้อ 1 ให้แสดงหรือใช้ ดังต่อไปนี้

(1) ให้ระบุรายละเอียดดังต่อไปนี้ไว้ได้เครื่องหมายรับรองมาตรฐาน

(ก) ชื่อผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน

(ข) มาตรฐานสินค้าเกษตรที่ให้การรับรอง

(ค) ชื่อผู้ได้รับใบรับรอง

(ง) สถานที่ผลิตสินค้าเกษตร

(จ) ข้อมูลปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตร

(2) ในกรณีที่สินค้าเกษตรที่จะแสดงหรือใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐาน ได้รับใบรับรองตามมาตรฐานตั้งแต่สองมาตรฐานขึ้นไป อาจระบุรายละเอียดตาม (1) ทุกมาตรฐานไว้ได้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานแบบเดียวกันก็ได้

การระบุรายละเอียดตาม (1) และ (2) ให้ระบุเป็นรหัส ระบุตาม (ค) และ (ง) ให้เป็นภาษาไทยพร้อมเบอร์โทรศัพท์ที่ได้รับรหัส ตามหลักเกณฑ์ที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(2) รัฐควรต้องจัดพิมพ์เครื่องหมายรับรองมาตรฐานให้กับเกษตรกรรายย่อย ซึ่งผู้ใดเป็นเกษตรกรรายย่อยก็กำหนดโดยคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรตามมาตรา 3 ที่เสนอแนะ โดยคำนวณจากปริมาณพื้นที่ของการผลิต และจำนวนรายได้ประกอบกัน พร้อมทั้งบรรจุภัณฑ์ที่มีคุณภาพหากเกษตรกรรายย่อยต้องการ รวมทั้ง

ประชาสัมพันธุ์ให้กับประชาชนได้ทราบถึงข้อมูลของสินค้าเกษตรที่ได้ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้ว

2.3 ปัญหาการกำหนดค่าปริมาณสูงสุดของสารพิษตกค้าง

1) ควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 15 ดังต่อไปนี้

กฎกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร และอาหารแห่งชาติ สารพิษตกค้าง ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด พ.ศ. 2551

(1) กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร และอาหารแห่งชาติ เรื่องสารพิษตกค้าง ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด ไว้ใช้เป็นมาตรฐานบังคับ

(2) ให้ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า นำสินค้าเกษตรมาขอตรวจสอบรับรอง และขอรับใบอนุญาต ภายใน 2 ปีนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(3) ให้คณะกรรมการแก้ไขปรับปรุงค่าปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

2) นอกจากการกำหนดให้ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (MRLs) ในสินค้าเกษตรให้เป็นมาตรฐานบังคับตามมาตรา 3 ประกอบมาตรา 15 แล้ว รัฐควรต้องจัดตั้งหน่วยงานหรือแผนกในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสารเคมีทางการเกษตรที่เป็นอันตราย เช่น ข้อมูลการนำเข้าว่าบริษัทใดนำเข้าสารเคมีชนิดใดบ้าง เป็นจำนวนเท่าใด มีการจำหน่ายปีละเท่าใด ให้แก่ผู้ใดบ้าง ผู้ที่ซื้อเอาไปใช้ทำอะไร อันเป็นการควบคุมถึงต้นตอของการนำสารเคมีมาใช้ในการผลิตสินค้าเกษตร แล้วเปิดเผยให้ประชาชนได้ทราบถึงข้อมูลว่าบริษัทใดใช้สารเคมีทางการเกษตรมากน้อยเพียงใด หรือเกษตรกรรายใดได้ใช้สารเคมีทางการเกษตรกับผลิตผลของตนเองมากน้อยแค่ไหน โดยระบุรายละเอียดทั้งหมดไว้ในเว็บไซต์หรือสถานที่อื่นที่สามารถตรวจสอบได้โดยง่าย เพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงการใช้สารเคมีทางการเกษตรของผู้ผลิตสินค้าเกษตรแต่ละรายโดยสะดวก

3) รัฐควรต้องจัดการเผยแพร่ความรู้ให้กับเกษตรกรในการผลิตสินค้าเกษตรให้ปลอดภัยจากสารพิษ ให้เกษตรกรเข้าใจถึงการรักษาดิน น้ำ อากาศ การใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง การใช้สารสกัดชีวภาพในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย โดยต้องเข้าถึงไปในแต่ละหมู่บ้าน เนื่องจากแต่ละหมู่บ้าน

ก็จะทำการผลิตสินค้าเกษตรคนละชนิดคนละประเภทกัน จึงต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญแตกต่างกันออกไป เพราะที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันเกษตรกรที่ทำนาข้าวบางพื้นที่ยังเผาซังข้าวที่เหลือจากการเก็บเกี่ยวเพื่อที่จะทำให้ดินกลายเป็นสีดำ โดยยังเข้าใจกันอยู่ว่าเมื่อดินเป็นสีดำจะทำให้ดินมีคุณภาพดี เป็นต้น เหล่านี้ล้วนไม่สอดคล้องกับหลักของการพัฒนาในแง่ของการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้กับเกษตรกร โดยการสร้างองค์ความรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ภาครัฐจะต้องส่งเสริม และสนับสนุนอย่างจริงจัง

4) รัฐควรส่งเสริม และสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ควบคู่ไปกับการกำหนดมาตรฐานบังคับดังที่กล่าวมาแล้ว โดยต้องให้ผู้ที่เข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้รับสิทธิพิเศษแตกต่างจากผู้ที่ไม่ได้เข้ามาสู่มาตรฐาน เช่น สามารถนำรายได้ไปลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล หรือนำไปลดหย่อนภาษีการนำเข้าเครื่องจักรทางการเกษตร หรือการได้รับการสนับสนุนการลงทุนจากรัฐ (BOI) หรือสามารถนำไปใช้เป็นส่วนลดในการซื้อปุ๋ยอินทรีย์ หรือสารสกัดชีวภาพได้ ซึ่งประเทศญี่ปุ่นได้เน้นให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

5) ประเด็นสำคัญของเกษตรกรรายย่อยในการเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์คือสถานที่จำหน่าย โดยรัฐควรจัดหาสถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตรที่ได้ผ่านการรับรองมาตรฐานให้กับผู้ผลิตที่ไม่สามารถหาสถานที่จำหน่ายได้เอง ทั้งยังต้องรับประกันรายได้ขั้นต่ำให้กับเกษตรกรที่ผู้ผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และจำหน่ายในสถานที่ที่รัฐจัดหาไว้ให้ รวมทั้งต้องจัดโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนทั่วไปได้ทราบ

6) ในเรื่องของเงินทุนในการพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้ตามมาตรฐานนั้นรัฐควรตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยให้เข้ามาสู่มาตรฐานสินค้าเกษตร เช่น ให้เกษตรกรรายย่อยได้กู้ยืมเพื่อใช้ในการจัดการระบบในการผลิตสินค้าเกษตรให้ปลอดจากสารพิษ หรือการทำเกษตรอินทรีย์ โดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดจากดอกเบี้ย เป็นต้น

2.4 ปัญหาการควบคุมตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเกษตรของพนักงานเจ้าหน้าที่

1) ควรแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ดังต่อไปนี้

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“อาสาสมัครมาตรฐานสินค้าเกษตร” หมายความว่า บุคคลซึ่งขึ้นทะเบียนกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตร ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา 43 ทวิ อาสาสมัครมาตรฐานสินค้าเกษตรมีหน้าที่ตรวจสอบสินค้าเกษตรให้เป็นไปตามมาตรฐาน ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่ใช่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายฉบับนี้ โดยได้รับเงินรางวัลในการนำจับตามประกาศของคณะกรรมการ

การกำหนดในกฎกระทรวงเรื่องของอาสาสมัครนั้นควรกำหนดให้มี 2 ประเภท คือ อาสาสมัครตามความสมัครใจ และอาสาสมัครโดยตำแหน่ง อาสาสมัครตามความสมัครใจนั้นจะเป็นผู้บริโภครหรือผู้ใดที่มีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการกำหนด ส่วนอาสาสมัครโดยตำแหน่ง คือเจ้าของสถานที่หรือผู้ที่ดูแลให้มีการจำหน่ายสินค้าเกษตรไม่ว่าจะเป็นตลาดขนาดใหญ่ ขนาดกลาง หรือตลาดนัดขนาดเล็ก ต้องมาขึ้นทะเบียนกับทางสำนักงาน มีหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบสินค้าเกษตรที่จำหน่ายในสถานที่จำหน่ายที่ตนเองดูแลอยู่ เพื่อไม่ให้มีสารพิษตกค้างในสินค้าเกษตรตามมาตรฐานเรื่องปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด และมีบทบัญญัติควบคุมการทำงานของอาสาสมัคร โดยตำแหน่งด้วย ซึ่งหากมีการปล่อยปละละเลยก็จะต้องมีโทษตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ถูกโทษปรับจนกว่าจะดำเนินการแก้ไขให้เรียบร้อย โดยระบบอาสาสมัครควรมีเงินรางวัลตอบแทนสำหรับการควบคุมตรวจสอบสินค้าเกษตร

2) ควรกำหนดให้มีหน่วยงานอิสระซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งสามารถตั้งขึ้นโดยมีภาคประชาชนเป็นผู้มีส่วนในกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง มีหน้าที่คอยตรวจสอบสินค้าเกษตรทั้งระบบว่าจะต้องไม่มีสารพิษตกค้างในปริมาณเกินกว่าที่ได้กำหนดไว้ ส่วนเจ้าหน้าที่นั้นก็มาจากข้าราชการ และอาสาสมัครภาคประชาชนโดยขึ้นทะเบียนไว้กับหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้น

3) ควรเพิ่มเติมกฎหมายฉบับนี้ ในหมวด 6 อีกด้วยว่า ให้สามารถมีการจัดตั้งองค์กรเอกชนโดยทำการจดทะเบียนกับทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีอำนาจฟ้องคดีทั้งคดีแพ่ง และคดีอาญาได้ โดยเป็นผู้เสียหายทั้งในคดีแพ่ง และคดีอาญาแทนประชาชน เพื่อให้การดำเนินคดีกับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ทำได้โดยสะดวกรวดเร็วทันต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น

2.5 ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมของเกษตรกรในการเข้าสู่มาตรฐานสินค้าเกษตร

ควรกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้มีอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับหลักการของกฎหมายฉบับนี้คือเพื่อส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานให้มีความปลอดภัย และเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค โดยควรแยกผู้ผลิตออกเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ และผู้ผลิตรายย่อยตามคำจำกัดความตามมาตรา 3 โดยกำหนดให้ผู้ผลิตรายย่อยไม่ต้องเสียอัตราค่าธรรมเนียม รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการเข้าสู่มาตรฐาน ดังที่ปรากฏในกฎหมายอาหารในเรื่องการขอเครื่องหมายอาหาร และยา (อย.) สำหรับบุคคลธรรมดาที่ไม่ใช่โรงงานอุตสาหกรรม ส่วนผู้ผลิตรายใหญ่ควรกำหนดในอัตราที่เหมาะสม ซึ่งเป็นการกำหนดให้สอดคล้องกับหลักการพัฒนาที่ไม่ควรหาผลกำไรจากการส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย

ดังนั้นจึงต้องกำหนดเป็นอัตราที่เหมาะสมกับเกษตรกรรายใหญ่ และรายย่อยให้แตกต่างกัน โดยใช้หลักการคำนวณที่สมเหตุสมผล และต้องกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้น้อยกว่าปัจจุบันนี้โดยกำหนดเป็นอัตราตายตัว ซึ่งจะไม่ขึ้นอยู่กับนโยบายของคณะกรรมการ เนื่องจากวัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้มีได้มุ่งหากำไรจากการจดทะเบียน แต่หากเป็นการส่งเสริมให้ผู้บริโภคได้บริโภคสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย

ภาคผนวก

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง แก้ไขชื่อมาตรฐานสินค้าเกษตร ที่เป็นมาตรฐานทั่วไป
ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551

โดยที่มาตรา 78 แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ได้บัญญัติให้มาตรฐานสินค้าเกษตรที่คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นมาตรฐานทั่วไปตามพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร ในคราวประชุม ครั้งที่ 1/2551 เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2551 ได้มีมติเห็นชอบให้แก้ไขชื่อมาตรฐานสินค้าเกษตรดังกล่าว ดังนั้นอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 ประกอบมาตรา 7 (2) และ (3) แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงให้แก้ไขชื่อมาตรฐานสินค้าเกษตร ที่เป็นมาตรฐานทั่วไป รวม 124 รายการ โดยมีรายละเอียดตามบัญชีแนบท้ายประกาศนี้ ดังต่อไปนี้

1. แก้ไขชื่อจาก “มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ” เป็น “มาตรฐานสินค้าเกษตร”
2. แก้ไขชื่อย่อจาก “มกอช.” เป็น “มกษ.”

ประกาศ ณ วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2552

ธีระ วงศ์สมุทร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บัญญัติแนบท้าย

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง แก้ไขชื่อมาตรฐานสินค้าเกษตร ที่เป็นมาตรฐานทั่วไป

ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551

รายชื่อมาตรฐานทั่วไป	เลข มกษ.
1. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ลำไย	มกษ. 1-2546
2. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง มังคุด	มกษ. 2-2546
3. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ทูเรียน	มกษ. 3-2546
4. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง สับปะรด	มกษ. 4-2546
5. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง มะม่วง	มกษ. 5-2546
6. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับลำไย	มกษ. 1000-2546
7. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ข้าวหอมมะลิไทย	มกษ. 4000-2546
8. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับข้าวหอมมะลิไทย	มกษ. 4400-2546
9. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ฟาร์มเปิดพันธุ์และเปิดเนื้อ	มกษ. 6900-2546
10. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับฟาร์มผึ้ง	มกษ. 8200-2546
11. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง เกษตรอินทรีย์ เล่ม 1 การผลิต แปรรูปแสดงฉลากและจำหน่ายเกษตรอินทรีย์	มกษ. 9000-2546
12. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับพืชอาหาร	มกษ. 9001-2546
13. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หน่อไม้ฝรั่ง	มกษ. 1500-2547
14. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง กระจับปี่เขียว	มกษ. 1501-2547
15. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง พริก	มกษ. 1502-2547

รายชื่อมาตรฐานทั่วไป	เลข มกษ.
16. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง กล้วยไม้	มกษ. 5000-2547
17. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับกล้วยไม้	มกษ. 5500-2547
18. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง เนื้อสุกร	มกษ. 6000-2547
19. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง เนื้อโค	มกษ. 6001-2547
20. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง เนื้อกระบือ	มกษ. 6002-2547
21. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ปลานิล	มกษ. 7001-2547
22. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการประมงที่ดีสำหรับการเลี้ยงปลานิล	มกษ. 7405-2547
23. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง สารพิษตกค้าง ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดที่ปนเปื้อนจากสาเหตุที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้	มกษ. 9003-2547
24. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงฆ่าสัตว์	มกษ. 9004-2547
25. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ข้อกำหนดสำหรับวัสดุบรรจุภัณฑ์ไม้เพื่อการส่งออก	มกษ. 9535-2547
26. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การชันสูตร โรควัน โรคในโคและกระบือ	มกษ. 10001-2547
27. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การชันสูตร โรคปากและเท้าเปื่อย	มกษ. 10400-2547
28. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง กล้วย	มกษ. 6-2548
29. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับหน่อไม้ฝรั่ง	มกษ. 2500-2548
30. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับกระเจียบเขียว	มกษ. 2501-2548

รายชื่อมาตรฐานทั่วไป	เลข มกษ.
31. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับพริก	มกษ. 2502-2548
32. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง น้ำนมดิบ	มกษ. 6003-2548
33. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับฟาร์มโคนม	มกษ. 6400-2548
34. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับ ศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบ	มกษ. 6401-2548
35. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง เนื้อไก่	มกษ. 6700-2548
36. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง เนื้อเป็ด	มกษ. 6701-2548
37. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ไข่ไก่	มกษ. 6702-2548
38. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ไข่เป็ด	มกษ. 6703-2548
39. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับฟาร์มเป็ดไข่	มกษ. 6905-2548
40. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง กุ้งก้ามกราม	มกษ. 7002-2548
41. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ปูม้า	มกษ. 7004-2548
42. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ปลาหมึก	มกษ. 7005-2548
43. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ปลาแล่เยือกแข็ง	มกษ. 7014-2548
44. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีในการผลิต สัตว์น้ำ เล่ม 1 ข้อกำหนดทั่วไป	มกษ. 7410-2548
45. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีในการผลิต สัตว์น้ำ เล่ม 2 การผลิตปลาสด ปลาแล่เยือกแข็งและ เนื้อปลาสด การผลิตซูริมิเยือกแข็ง	มกษ. 7411-2548
46. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง เส้นไหมไทย	มกษ. 8000-2548
47. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง เกษตรอินทรีย์ เล่ม 2 ปุศัตว์อินทรีย์	มกษ. 9000-254

รายชื่อมาตรฐานทั่วไป	เลข มกษ.
48. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมาย รับรอง Q และ Q Premium กับสินค้าเกษตรและอาหาร	มกษ. 9005-2548
49. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หลักการทำงานในการวิเคราะห์ ความเสี่ยง	มกษ. 9006-2548
50. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ข้อกำหนดความปลอดภัยสินค้า เกษตรและอาหาร	มกษ. 9007-2548
51. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ปุ๋ยหมัก	มกษ. 9503-2548
52. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ถิ่นจี้	มกษ. 7-2549
53. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง เนื้อลำไยสดอบแห้ง	มกษ. 8-2549
54. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง เนื้อลำไยอบแห้งสำหรับ แปรรูป	มกษ. 9-2549
55. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ลำไยอบแห้งทั้งเปลือก	มกษ. 10-2549
56. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ลองกอง	มกษ. 11-2549
57. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง เงาะ	มกษ. 12-2549
58. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง เนื้อแคะ	มกษ. 6004-2549
59. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง เนื้อแพะ	มกษ. 6005-2549
60. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับฟาร์มแพะเนื้อ	มกษ. 6404-2549
61. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับฟาร์มแคะเนื้อ	มกษ. 6405-2549
62. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ไช้หนกกระทา	มกษ. 6704-2549
63. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับฟาร์มนกกระทา	มกษ. 6906-2549
64. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ปลาทูน่าและโบนิโตใน ภาชนะบรรจุปิดสนิท	มกษ. 7015-2549

รายชื่อมาตรฐานทั่วไป	เลข มกษ.
65. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ปลากระพงขาว	มกษ. 7016-2549
66. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง กุ้งเยือกแข็ง	มกษ. 7017-2549
67. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับ โรงฆ่าสัตว์ปีก	มกษ. 9008-2549
68. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับ โรงฆ่าสุกร	มกษ. 9009-2549
69. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หลักการวิเคราะห์ความเสี่ยง ของอาหารที่ได้จากการใช้เทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่	มกษ. 9010-2549
70. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การประเมินความเป็นไปได้ ในการก่อกัมมิแพ้	มกษ. 9011-2549
71. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง แนวทางปฏิบัติสำหรับการ ประเมินความปลอดภัยของอาหารที่ได้จากพืชตัดต่อจีเอ็มเอ	มกษ. 9012-2549
72. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง แนวทางปฏิบัติสำหรับการ ประเมินความปลอดภัยของอาหารที่ผลิตโดยใช้จุลินทรีย์ ตัดต่อจีเอ็มเอ	มกษ. 9013-2549
73. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง มาตรการสุขอนามัยพืช แนวทางการเฝ้าระวัง	มกษ. 9014-2549
74. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การชันสูตรโรควัวบ้าในโค	มกษ. 10000-2549
75. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ส้มโอ	มกษ. 13-2550
76. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ส้มเปลือกอ่อน	มกษ. 14-2550
77. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง มะพร้าวน้ำหอม	มกษ. 15-2550
78. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง มะเขือเทศ	มกษ. 1503-2550
79. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ข้าวโพดฝักอ่อน	มกษ. 1504-2550
80. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับข้าวโพดฝักอ่อน	มกษ. 2503-2550

รายชื่อมาตรฐานทั่วไป	เลข มกษ.
81. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หอยแมลงภู่	มกษ. 7018-2550
82. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง กุ้งกุลาดำ	มกษ. 7019-2550
83. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง กุ้งขาวแวนนาไม	มกษ. 7020-2550
84. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำที่ดีสำหรับปลากะพงขาว	มกษ. 7412-2550
85. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การเลี้ยงกุ้งทะเลระบบอินทรีย์	มกษ. 7413-2550
86. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีในการผลิต และการให้อาหารสัตว์	มกษ. 9017-2550
87. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงฆ่า- โคและกระบือ	มกษ. 9019-2550
88. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงฆ่า- นกกระเจอกเทศ	มกษ. 9018-2550
89. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิต เส้นไหมไทย	มกษ. 5900-2550
90. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติด้าน สุขลักษณะสำหรับรูนํานมและผลิตภัณฑ์นม (เล่ม 1 หลักการทั่วไป)	มกษ. 6406-2550
91. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง อาหารฮาลาล	มกษ. 8400-2550
92. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หลักการและแนวทาง ในการประเมินความเสี่ยงจากจุลินทรีย์	มกษ. 9015-2550
93. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หลักการกำหนดเกณฑ์และ ประยุกต์ใช้เกณฑ์ทางจุลชีววิทยาสำหรับอาหาร	มกษ. 9016-2550
94. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติ หลักการ ทั่วไปเกี่ยวกับสุขลักษณะอาหาร	มกษ. 9023-2550

รายชื่อมาตรฐานทั่วไป	เลข มกษ.
95. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ระบบการวิเคราะห์อันตราย และจุดวิกฤตที่ต้องควบคุมและแนวทางในการนำไปใช้	มกษ. 9024-2550
96. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การชันสูตรโรคยูโรเปียน-ฟาวล์บรูคในผึ้ง	มกษ. 10350-2550
97. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การชันสูตรโรคอเมริกัน-ฟาวล์บรูคในผึ้ง	มกษ. 10351-2550
98. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การชันสูตรโรคทอราซินโครมในกุ่ม	มกษ. 10450-2550
99. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การชันสูตรโรคจุดขาวในกุ่ม	มกษ. 10451-2550
100. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับมะพร้าวน้ำหอม	มกษ. 1001-2551
101. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง เห็ดหอมสด	มกษ. 1506-2551
102. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง เห็ดหูหนูสด	มกษ. 1507-2551
103. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง กระเทียม	มกษ. 1508-2551
104. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หอมแดง	มกษ. 1509-2551
105. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หอมหัวใหญ่	มกษ. 1510-2551
106. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ข้าวหอมไทย	มกษ. 4001-2551
107. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับข้าว	มกษ. 4401-2551
108. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง น้ํานมแพะดิบ	มกษ. 6006-2551
109. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หลักปฏิบัติด้านสุขลักษณะสำหรับน้ํานมและผลิตภัณฑ์ เล่ม 2 แนวทางสำหรับการผลิตน้ํานมขั้นต้น	มกษ. 6407-2551
110. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มนกเขาชวาเสียง	มกษ. 6907-2551

รายชื่อมาตรฐานทั่วไป	เลข มกษ.
111. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง กุ้งแห้ง	มกษ. 7012-2551
112. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หลักปฏิบัติสำหรับสัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ เล่ม 3 กระบวนการผลิตสัตว์น้ำ ในภาชนะบรรจุปิดสนิท	มกษ. 7414-2551
113. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำที่ดีสำหรับโรงเพาะฟักลูกกุ้งทะเลปลอดโรค	มกษ. 7415-2551
114. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำที่ดีสำหรับหอยเป่าฮือ	มกษ. 7416-2551
115. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง สารพิษตกค้าง ปริมาณสารพิษ ตกค้างสูงสุด	มกษ. 9002-2551
116. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หลักปฏิบัติด้านสุขลักษณะ สำหรับเนื้อสัตว์ เล่ม 1 หลักการทั่วไป	มกษ. 9020-2551
117. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง วิธีชักตัวอย่างเพื่อตรวจหา สารพิษตกค้าง	มกษ. 9025-2551
118. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง แนวทางการประเมินคุณภาพ สัตว์น้ำด้วยประสาทสัมผัสในห้องปฏิบัติการ	มกษ. 9026-2551
119. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง แนวทางการฝึกอบรม การประเมินคุณภาพสัตว์น้ำด้วยประสาทสัมผัส ในห้องปฏิบัติการ	มกษ. 9027-2551
120. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หลักการตามสอบสินค้าที่เป็น เครื่องมือในการตรวจสอบและออกใบรับรองสินค้าเกษตร และอาหาร	มกษ. 9028-2551
121. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง แนวทางปฏิบัติสำหรับการใช้ การฉายรังสีเป็นมาตรการสุขอนามัยพืช	มกษ. 9029-2551

รายชื่อมาตรฐานทั่วไป	เลข มกษ.
122. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง มาตรการสุขอนามัยพืช ระเบียบวิธีการวินิจฉัยศัตรูพืชควบคุม	มกษ. 9030-2551
123. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ระเบียบวิธีการวินิจฉัยเชื้อ <i>Pantoea stewartii</i> subsp. <i>Stewartii</i> สาเหตุโรคเหี่ยวของ ข้าวโพด	มกษ. 9031-2551
124. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การชันสูตรโรคไขหวัดนก	มกษ. 10300-2551